
Modeli monetarne politike – funkcija tražnje za novcem

Prof. Maja Baćović

10.11.2021.

Funkcije novca

- Novac – univerzalna roba
- Savremeno sredstvo za razmjenu i standardna jedinica kojom se izražavaju cijene i dugovi
- Funkcije
 - Posrednik u razmjeni
 - Sticanje blaga (riznica vrijednosti)
 - Jedinica za obračun

Tražnja za novcem

- Klasična ili kvantitativna novčana teorija
- Kejnzijska novčana teorija

Kvantitativna teorija

- Motiv za držanje novca – funkcija posrednika u razmjeni
- Verzije teorije:
 - Fišerova verzija
 - Kembridžska jednačina
 - Fridmanova verzija (portfolio teorija)

Fišerova transakcijska verzija

$$M \cdot V = P \cdot T$$

M-količina novca

V-brzina obrta (vrijeme potrebno za prelaz novca u robu i robe u novac)

T-količina robe, broj transakcija u jed. vremena

P-prosječna cijena po transakciji

Kembridžska jednačina

$$M \cdot V = P \cdot Y$$

M-količina novca

V-brzina obrta (vrijeme potrebno za prelaz novca u robu i robe u novac)

Y-Output

P-prosječna cijena po transakciji

$$\frac{M}{P} = K \cdot Y$$

K-dužina prosječnog vremena držanja novca

$$K = \frac{1}{V}$$

Fridmanova verzija (portfolio teorija)

M/P – realna novčana masa

Y-dohodak od rada

W-udio dohotka od imovine

r_m – očekivana kamata

r_b – očekivana stopa dohotka od obveznica

r_c -očekivana stopa dohotka od akcija

$1/p * dP/dt$ – stopa porasta cijena

U – uticaj ostalih faktora

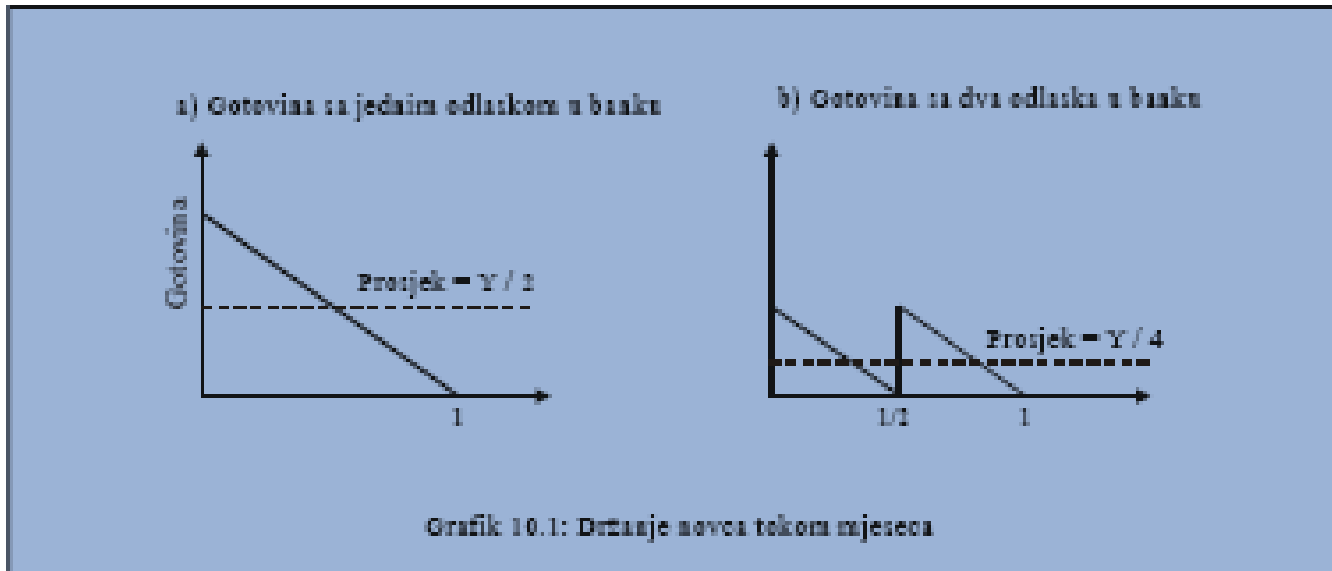
$$\frac{M}{p} = f(Y, W, r_m, r_b, r_c, \frac{1}{p} \frac{dP}{dt}, U)$$

Kejnzijanska novčana teorija

- Tražnja za novcem ima tri motiva:
 - Transakciona tražnja
 - Špekulativna tražnja (portfolio pristup)
 - Tražnja za novcem zbog neizvjesnosti

Transakciona tražnja za novcem – Baumol – Tobinov model

- Troškovi i koristi držanja novca

- Prosječna količina novca zavisi od broja odlazaka u banku

Transakciona tražnja za novcem – Baumol – Tobinov model

$$C = \frac{Y}{2N}$$

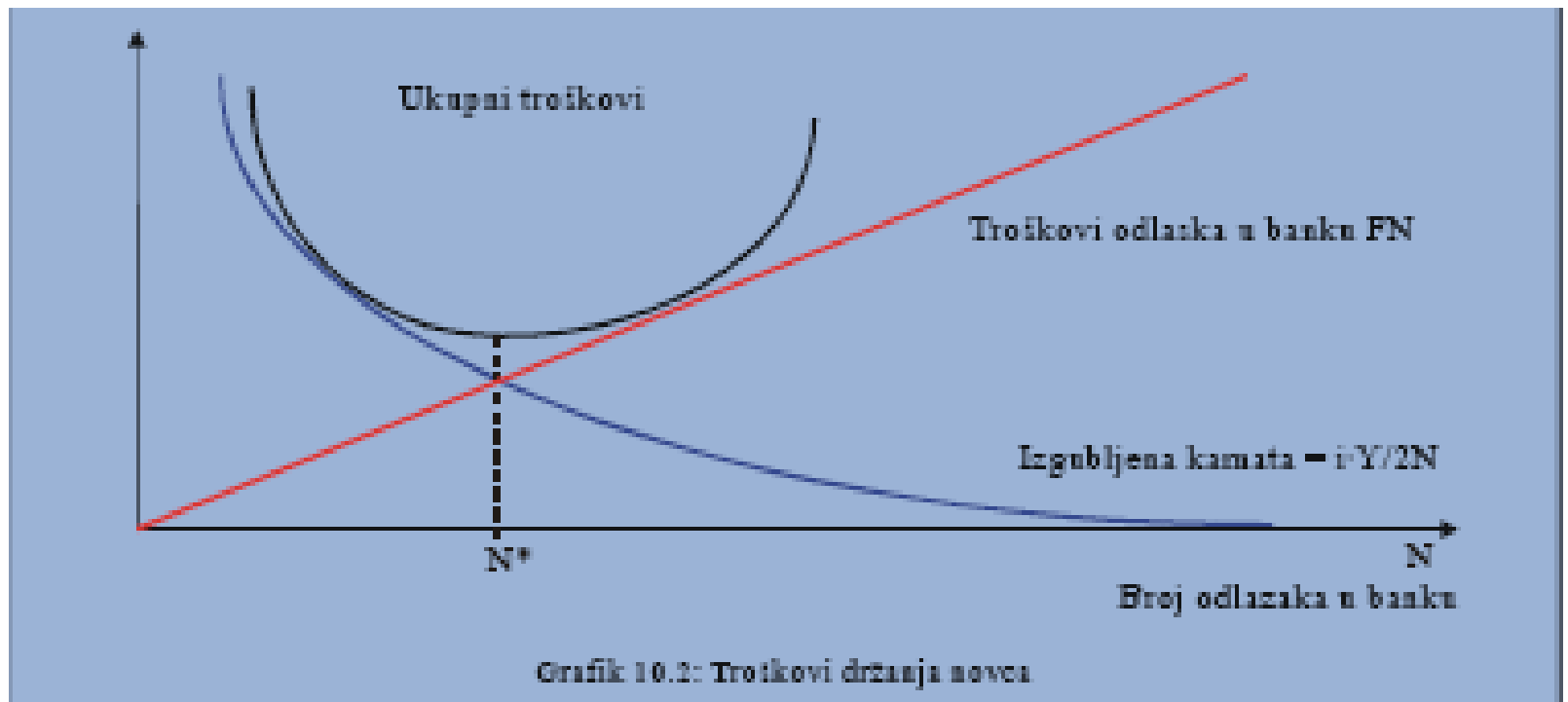
C – gotovina

Y-dohodak

N-broj odlazaka u banku

Transakciona tražnja za novcem – Baumol – Tobinov model

$$C = i \cdot \frac{Y}{2N} + F \cdot N$$

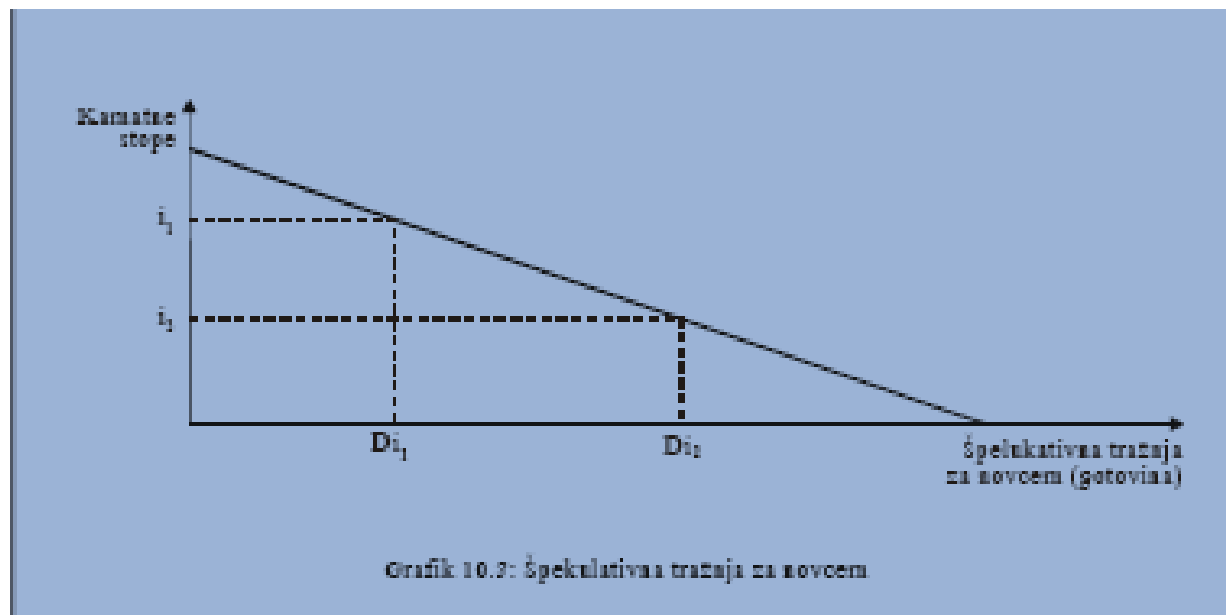

Špekulativna tražnja – portfolio pristup

$$L = f(r, p)$$

$$\frac{dL}{dr} < 0$$

$$\frac{dL}{dp} > 0$$

Funkcija tražnje za novcem

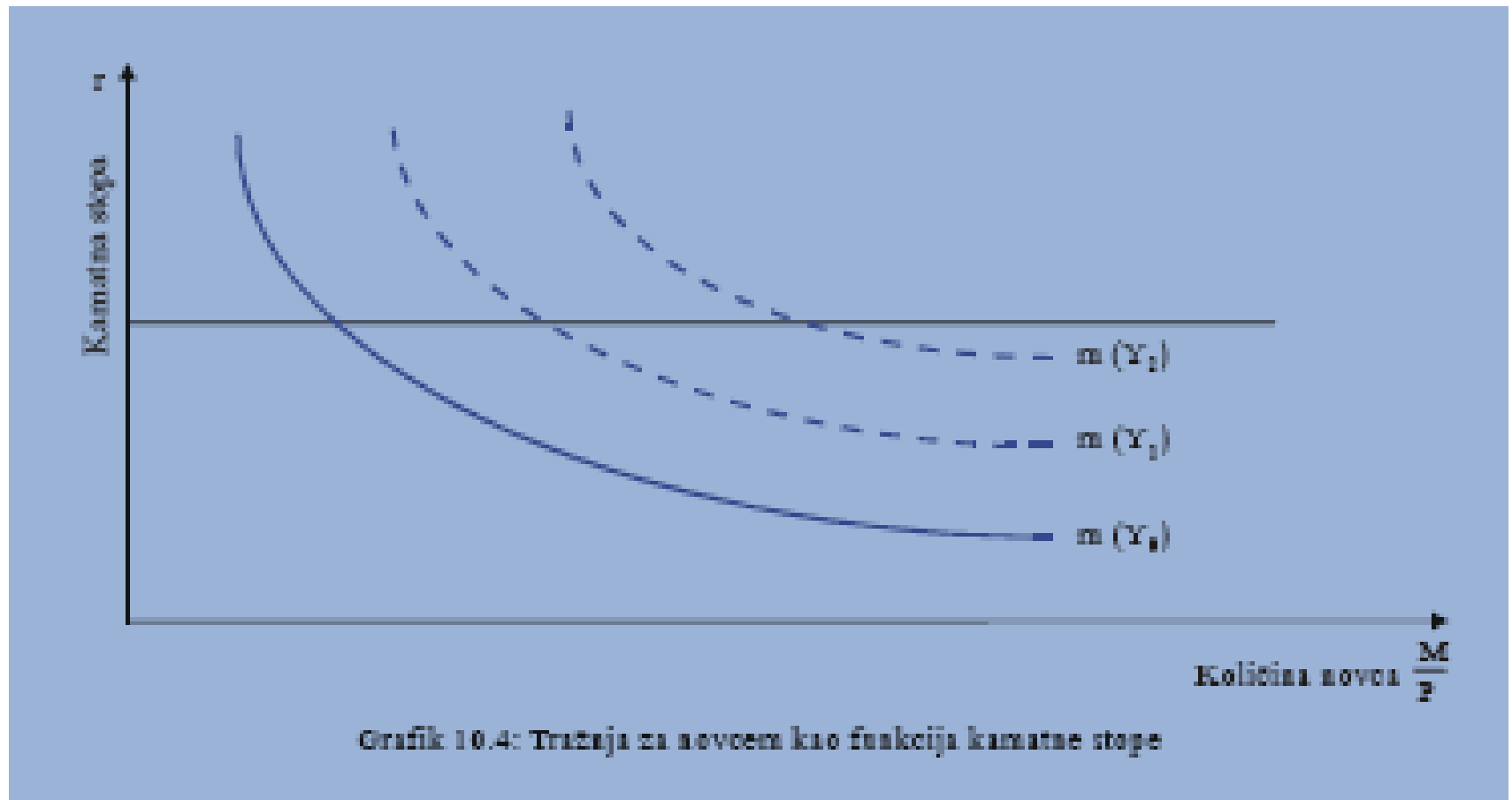
- Dvije komponente:
 - Transferi
 - Špekulativna tražnja

$$\frac{M}{P} = K(Y) + l(r, p)$$

$$p = 0$$

$$\frac{M}{P} = k(Y) + l(r)$$

Funkcija tražnje za novcem

Ravnoteža na novčanom tržištu

